

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2022. november 17.*

„Előzetes döntéshozatal – Távközlés – 2002/19/EK irányelv (»hozzáférési irányelv«) – A 8. cikk (3) bekezdése – 2014/61/EU irányelv – Az 1. cikk (3) és (4) bekezdése, valamint a 3. cikk (5) bekezdése – A nemzeti szabályozó hatóság azon hatásköre, hogy *ex ante* szabályozási feltételeket írjon elő egy olyan hálózatüzemeltető fizikai infrastruktúrájához való hozzáférésre vonatkozóan, amely nem rendelkezik jelentős piaci erővel – A hozzáféréssel kapcsolatos jogvita hiánya”

A C-243/21. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság, Lengyelország) a Bírósághoz 2021. április 14-én érkezett, 2021. április 6-i határozatával terjesztett elő

a **TOYA sp. z o.o.**,

a **Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji**

és

a **Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej**

között,

a **Polska Izba Komunikacji Elektronicznej**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: C. Lycourgos tanácselnök, L. S. Rossi, J.-C. Bonichot, S. Rodin, O. Spineanu-Matei (előadó) bírák,

főtanácsnok: A. M. Collins,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

* Az eljárás nyelve: lengyel.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a TOYA sp. z o.o. képviselőjében M. Jankowski adwokat,
 - a Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej képviselőjében M. Kołtoński radca prawny,
 - a lengyel kormány képviselőjében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,
 - a görög kormány képviselőjében Z. Chatzipavlou, M. Tassopoulou és D. Tsagkaraki, meghatalmazotti minőségben,
 - az Európai Bizottság képviselőjében S. L. Kalèda és L. Malferrari, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2022. június 9-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
- meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2009. november 25-i 2009/140/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2009. L 337., 37. o.; helyesbítés: HL 2013. L 241., 8. o.) módosított, az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és kapcsolódó eszközökhöz való hozzáférésről, valamint azok összekapcsolásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/19/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („hozzáférési irányelv”) (HL 2002. L 108., 7. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 323. o.) (a továbbiakban: hozzáférési irányelv) 8. cikke (3) bekezdésének értelmezésére vonatkozik, együtt értelmezve azt a nagy sebességű elektronikus hírközlő hálózatok kiépítési költségeinek csökkentésére irányuló intézkedésekről szóló, 2014. május 15-i 2014/61/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 155., 1. o.) 1. cikkének (3) és (4) bekezdésével, valamint 3. cikkének (5) bekezdésével.
- 2 E kérelmet az egyfelől a TOYA sp. z o.o. és a Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji (a lengyel információtechnológiai és távközlési kamara, Lengyelország), másfelől pedig a Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej (az elektronikus hírközlési hivatal elnöke, Lengyelország) (a továbbiakban: az UKE elnöke) között folyamatban lévő azon jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgyát az UKE elnöke által 2018. szeptember 11-én hozott azon határozat képezi, amely a TOYA-val szemben olyan *ex ante* szabályozási feltételeket írt elő, amelyek a fizikai infrastruktúrájához való hozzáférés feltételeit és módjait szabályozzák (a továbbiakban: vitatott határozat).

Jogi háttér

Az uniós jog

A hozzáférési irányelv

- 3 A hozzáférési irányelv „Hatály és cél” című 1. cikke (1) bekezdésének szövege a következő volt:

„[Az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i] 2002/21/EK [európai parlamenti és tanácsi] irányelv (»keretirányelv«) [(HL 2002. L 108., 33. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 349. o.)] szerinti keretben ez az irányelv harmonizálja azt, hogy milyen módon szabályozzák a tagállamok az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és a kapcsolódó eszközökhöz való hozzáférést, valamint ezek összekapcsolását. A cél az, hogy a belső piaci elvekkel összhangban, a hálózatok és szolgáltatások szolgáltatói közötti kapcsolatok olyan keretszabályozása jöjjön létre, amely fenntartható versenyhez, az elektronikus hírközlési szolgáltatások közötti együttműködési képességhez és a fogyasztók számára előnyökhöz vezet.”

- 4 A hozzáférési irányelv „A nemzeti szabályozó hatóságok hatásköre és feladatköre a hozzáférés és az összekapcsolás tekintetében” című 5. cikkének (1) és (3) bekezdése így rendelkezett:

„(1) A nemzeti szabályozó hatóságok – a 2002/21/EK irányelv (»keretirányelv«) 8. cikkében foglalt célok érdekében eljárva – ösztönzik és adott esetben biztosítják, ezen irányelv rendelkezéseivel összhangban, a megfelelő hozzáférést és összekapcsolást, valamint a szolgáltatások átjárhatóságát, feladatkörüket oly módon gyakorolva, hogy az a hatékonyságot, a fenntartható versenyt, valamint a hatékony beruházást és innovációt előmozdítsa, és a végfelhasználók számára a lehető legelőnyösebb legyen.

Különösen, a jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozások vonatkozásában a 8. cikknek megfelelően tehető intézkedések sérelme nélkül, a nemzeti szabályozó hatóságok megállapíthatnak:

- a) a végpontok közötti összeköttetés biztosításához szükséges mértékben kötelezettségeket a végfelhasználók hozzáférését ellenőrző vállalkozások számára, beleértve indokolt esetben a kötelezettséget arra vonatkozóan, hogy kapcsolják össze hálózataikat, ha azok még nincsenek összekapcsolva;
- ab) indokolt esetben és a szükséges mértékben kötelezettségeket a végfelhasználók hozzáférését ellenőrző vállalkozások számára, hogy szolgáltatásaikat átjárhatóvá tegyék;
- b) a végfelhasználóknak valamely tagállam által meghatározott digitális rádióműsor- és televízióműsor-terjesztési szolgáltatásokhoz való hozzáférése biztosításához szükséges mértékben kötelezettségeket az üzemeltetők számára arra vonatkozóan, hogy tisztességes, észszerű és megkülönböztetéstől mentes feltételek mellett biztosítsanak hozzáférést az I. melléklet II. részében említett egyéb eszközökhöz.

[...]

(3) Az (1) bekezdésben említett hozzáférés és összekapcsolás tekintetében a tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti szabályozó hatóságnak legyen hatásköre arra, hogy – ezen irányelv rendelkezéseivel összhangban, valamint a 2002/21/EK irányelv (»keretirányelv«) 6., 7., 20. és 21. cikkében említett eljárásoknak megfelelően – indokolt esetben a saját kezdeményezésére beavatkozzon a 2002/21/EK irányelv (»keretirányelv«) 8. cikkében foglalt ágazatpolitikai célok védelme érdekében.”

- 5 A hozzáférési irányelv „Kötelezettségek előírása, módosítása, illetve visszavonása” című 8. cikkének (1)–(3) bekezdése a következőképpen rendelkezett:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti szabályozó hatóságoknak legyen hatásköre arra, hogy a 9–13a. cikkben meghatározott kötelezettségeket írjanak elő.

(2) Amennyiben a 2002/21/EK irányelv (»keretirányelv«) 16. cikke szerint végzett piacelemzés eredményeként egy üzemeltetőt egy bizonyos piacon jelentős piaci erővel rendelkezőként jelölnek ki, a nemzeti szabályozóhatóságok szükség szerint előírják az ezen irányelv 9–13. cikkében meghatározott kötelezettségeket.

(3) Nem sértve:

- az 5. cikk (1) bekezdésének és a 6. cikknek a rendelkezéseit,
- a 2002/21/EK irányelv (»keretirányelv«) 12. és 13. cikkének rendelkezéseit, [az elektronikus hírközlő hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások engedélyezéséről szóló, 2002. március 7-i] 2002/20/EK [európai parlamenti és tanácsi] irányelv (»engedélyezési irányelv«) [(HL 2002. L 108., 21. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 337. o.)] melléklete B. részének az ugyanazon irányelv 6. cikke (1) bekezdése alapján alkalmazott 7. feltételét, [az egyetemes szolgáltatásról, valamint az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról szóló, 2002. március 7-i] 2002/22/EK [európai parlamenti és tanácsi] irányelv (»egyetemes szolgáltatási irányelv«) [(HL 2002. L 108., 51. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 367. o.)] 27., 28. és 30. cikkét, valamint az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról és a magánélet védelméről szóló, 2002. július 12-i 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek (»elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv«) [(HL 2002. L 201., 37. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 514. o.)] a jelentős piaci erővel rendelkezőként kijelöltektől eltérő vállalkozásokra rótt kötelezettségeket tartalmazó, megfelelő rendelkezéseit, illetve
- a nemzetközi kötelezettségvállalásoknak való megfelelés szükségességét,
- a nemzeti szabályozó hatóságok a 9–13. cikkben meghatározott kötelezettségeket nem írhatják elő olyan üzemeltetők számára, amelyeknek a (2) bekezdéssel összhangban történő kijelölésére nem került sor.

[...]”

A keretirányelv

- 6 A 2009/140 irányelvvel módosított 2002/21 irányelv (a továbbiakban: keretirányelv) „Ágazatpolitikai célok és szabályozási elvek” című 8. cikke így rendelkezett:

„(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az ezen irányelvben és a különös [helyesen: az egyedi] irányelvekben meghatározott szabályozási feladatok ellátása során a nemzeti szabályozó hatóságok a (2), (3) és (4) bekezdésben meghatározott célok elérésére irányuló minden észszerű intézkedést meghozzanak. Az ilyen intézkedéseknek a célokkal arányosnak kell lenniük.

[...]

(2) A nemzeti szabályozó hatóságok többek között a következők révén mozdítják elő a versenyt az elektronikus hírközlő hálózatok, az elektronikus hírközlési szolgáltatások, a kapcsolódó eszközök és szolgáltatások nyújtása terén:

[...]

(3) A nemzeti szabályozó hatóságok [...] [hozzájárulnak] a belső piac fejlődéséhez [...]

[...]

(4) A nemzeti szabályozó hatóságok [...] [előmozdítják] az Európai Unió polgárainak érdekeit [...]

[...]

(5) A nemzeti szabályozó hatóságok a (2), (3) és (4) bekezdésben említett politikai célkitűzések elérésére objektív, átlátható, megkülönböztetésmentes és arányos szabályozási alapelveket alkalmaznak [...]

[...]”

- 7 A keretirányelv „Helymegosztás, valamint a hálózati elemek és a kapcsolódó eszközök megosztása az elektronikus hírközlő hálózatok szolgáltatói számára” című 12. cikke így rendelkezett:

„(1) Amennyiben egy elektronikus hírközlő hálózatokat szolgáltató vállalkozás a nemzeti jogszabályok értelmében jogosult köztulajdonban vagy magántulajdonban lévő ingatlanon, ilyen ingatlan felett vagy ingatlan alatt létesítményeket telepíteni, vagy az ingatlan kisajátítására vagy használatára vonatkozó eljárásból előnyt szerezhet, a nemzeti szabályozó hatóságok az arányosság elvének maradéktalan figyelembevétele mellett előírhatják az ilyen létesítmények, illetve ingatlanok, többek között az épületek, az épületek bejárata, az épületek kábelezése, a tartóoszlopok, az antennák, a tornyok és egyéb támasztószervezetek, az alépítmények, a kábelcsatornák, az ellenőrzőaknak és a szekrények megosztását.

(2) A környezet, a közegészség vagy a közbiztonság védelme, illetve település- vagy területrendezési célok megvalósítása érdekében a tagállamok kötelezhetik az (1) bekezdésben említett jogok jogosultjait a létesítmény vagy ingatlan megosztására (beleértve a fizikai helymegosztást is), illetve az állami építési munkák összehangolását megkönnyítő intézkedések megtételére, és kizárólag azt követően, hogy megfelelő időt fordítottak nyilvános konzultációra, amelynek keretében minden érdekeltnek megadták a lehetőséget véleményük kifejtésére. Az ilyen

megosztási vagy koordinációs rendelkezések között szerepelhetnek a létesítmény- vagy ingatlanmegosztás költségeinek felosztására vonatkozó szabályok.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok, miután megfelelő időt fordítottak nyilvános konzultációra, amelynek keretében minden érdekelt félnek megadták a lehetőséget nézeti kifejtésére, jogosultak legyenek a vezetékek épületeken belüli vagy – amennyiben azok az épületen kívül találhatóak – az első gyűjtő- vagy elosztási pontig tartó megosztására vonatkozó kötelezettségeket előírni az (1) bekezdésben említett jogok tulajdonosaira és/vagy az említett vezetékek tulajdonosai számára, amennyiben ezen infrastruktúra megkettőzésének gazdaságtalan vagy fizikailag kivitelezhetetlen volta ezt indokolja. Ez a megosztás vagy összehangolás magában foglalhatja a közös eszköz-, illetve ingatlanhasználattal összefüggésben felmerülő, adott esetben a kockázat figyelembevételével módosított költségek megosztására vonatkozó szabályok megállapítását.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes nemzeti hatóságok előírhassák a vállalkozások számára, hogy az illetékes hatóságok kérése esetén továbbítsák a megfelelő információkat annak érdekében, hogy e hatóságok a nemzeti szabályozó hatóságokkal együtt részletes jegyzéket készíthessenek az (1) bekezdésben említett létesítmények jellegére, hozzáférhetőségére és földrajzi elhelyezkedésére vonatkozóan, valamint azt az érdekelt felek rendelkezésére bocsáthassák.

(5) A nemzeti szabályozó hatóság által az e cikknek megfelelően hozott intézkedéseknek objektíveknek, átláthatóknak, megkülönböztetésmenteseknek és arányosaknak kell lenniük. Adott esetben ezeket az intézkedéseket a helyi hatóságokkal koordinálva kell végrehajtani.”

A 2014/61 irányelv

8 A 2014/61 irányelv (9), (11) és (12) preambulumbekkezdésének szövege a következő:

„(9) A meglévő infrastruktúrák használatának hatékonyabbá tételét, valamint az új építési munkálatok kivitelezése során felmerülő költségek és akadályok csökkentését célzó intézkedéseknek érdemileg hozzá kell járulniuk annak biztosításához, hogy a nagy sebességű hírközlő hálózatok kiépítésére gyors ütemben és széles körben, a tényleges verseny fenntartása mellett kerüljön sor, anélkül, hogy az hátrányosan érintené a meglévő állami infrastruktúra biztonságát, védelmét és működésének zökkenőmentességét.

[...]

(11) Ennek az irányelvnek az a célja, hogy megállapítson bizonyos, az Unió egész területén alkalmazandó minimális jogokat és kötelezettségeket a nagy sebességű elektronikus hírközlő hálózatok kiépítésének és az ágazatközi koordinációnak az elősegítése érdekében. Az egyenlő versenyfeltételek minimális szintjének biztosítása mellett ez – a szubszidiaritás elvével összhangban – nem sértheti a már kialakult bevált gyakorlatokat, valamint a részletesebb rendelkezéseket és feltételeket eredményező, nemzeti és helyi szinten elfogadott intézkedéseket, sem pedig az említett jogokat és kötelezettségeket kiegészítő egyéb intézkedéseket.

(12) A *lex specialis* elv értelmében amennyiben az uniós jognak megfelelően több egyedi szabályozási intézkedés alkalmazandó, ezeknek elsőbbséget kell élvezniük az ezen irányelvben foglalt minimális jogokkal és kötelezettségekkel szemben. Ez az irányelv ennek megfelelően nem érintheti az elektronikus hírközlésnek a 2002/21/EK [...] irányelvben, a 2002/19/EK [...] irányelvben, a 2002/20/EK [...] irányelvben, a 2002/22/EK [...] irányelvben és [az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások piacain belüli versenyről szóló, 2002. szeptember 16-i] 2002/77/EK bizottsági irányelvben [(HL 2002. L 249., 21. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 178. o.)] meghatározott közös uniós szabályozási keretét, sem pedig az annak alapján elfogadott nemzeti intézkedéseket – például a szimmetrikus vagy aszimmetrikus egyedi szabályozási intézkedéseket.”

9 A 2014/61 irányelv „Tárgy és hatály” című 1. cikke így rendelkezik:

„(1) Ezen irányelv célja a nagy sebességű elektronikus hírközlő hálózatok kiépítésének elősegítése és ösztönzése, ennek érdekében pedig a meglévő fizikai infrastruktúra közös használatának előmozdítása és az új fizikai infrastruktúra hatékonyabb kiépítéséhez szükséges feltételek megteremtése oly módon, hogy a szóban forgó hálózatok kiépítése kisebb költségek mellett legyen megvalósítható.

(2) Ez az irányelv bizonyos minimumkövetelményeket állapít meg az építési munkákra és a fizikai infrastruktúrára vonatkozóan, az e területekre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések bizonyos aspektusainak közelítése céljából.

(3) A tagállamok az uniós joggal összhangban fenntarthatják az ezen irányelvben megállapított minimumkövetelményeket meghaladó intézkedéseiket, illetve bevezethetnek ilyen intézkedéseket az (1) bekezdésben említett cél hatékonyabb elérése céljából.

(4) Ha ezen irányelv bármelyik rendelkezése ellentétes a 2002/21/EK irányelv, a 2002/19/EK irányelv, a 2002/20/EK irányelv, a 2002/22/EK irányelv vagy a 2002/77/EK irányelv valamely rendelkezésével, akkor ez utóbbi irányelvek vonatkozó rendelkezései az irányadók és alkalmazandók.”

10 A 2014/61 irányelv „Fogalommeghatározások” című 2. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„Ezen irányelv alkalmazásában a 2002/21/EK irányelvben megállapított fogalommeghatározásokat kell alkalmazni.

E rendelet [helyesen: ezen irányelv] alkalmazásában továbbá:

1. »hálózatüzemeltető«: nyilvános hírközlő hálózatokat szolgáltató vagy ilyen hálózatok szolgáltatására engedéllyel rendelkező, valamint a következő szolgáltatások nyújtására szánt fizikai infrastruktúrát biztosító vállalkozás:

a) a következők termelésével, szállításával vagy elosztásával kapcsolatos szolgáltatások:

- i. gáz;
- ii. villamos energia (ezen belül a közvilágítás);
- iii. fűtés;
- iv. víz előállítása, szállítása vagy elosztása – beleértve a szennyvízelvezetést vagy -tisztítást is – és vízelvezető rendszerek;

b) közlekedési szolgáltatások, beleértve a vasúti, közúti, kikötői és repülőtéri szolgáltatásokat is”.

- 11 A 2014/61 irányelv „A meglévő fizikai infrastruktúrához való hozzáférés” című 3. cikke így rendelkezik:

„(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy minden hálózatüzemeltetőnek jogában álljon az elektronikus hírközlő hálózatokat szolgáltató vagy azok szolgáltatására engedéllyel rendelkező vállalkozások számára a nagy sebességű elektronikus hírközlő hálózatok elemeinek kiépítése céljára hozzáférést biztosítani fizikai infrastruktúrájához[.] A tagállamok viszonyossági alapon arról is rendelkezhetnek, hogy a nyilvános hírközlő hálózatok üzemeltetőinek az elektronikus hírközlő hálózatokon kívül egyéb hálózatok telepítése céljára is jogában álljon hozzáférést biztosítani fizikai infrastruktúrájukhoz.

(2) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az elektronikus hírközlő hálózatokat szolgáltató vagy azok szolgáltatására engedéllyel rendelkező vállalkozások írásbeli kérésére valamennyi hálózatüzemeltető köteles legyen tisztességes és észszerű feltételek – többek között méltányos árak – mellett teljesíteni azokat az észszerű kérelmeket, amelyek nagy sebességű elektronikus hírközlő hálózatok elemeinek telepítése céljából a fizikai infrastruktúrájához való hozzáférésre irányulnak. Az ilyen írásbeli kérelmekben pontosan meg kell jelölni, hogy a projektnek mely elemei tekintetében kérelmezik a hozzáférést, megjelölve a konkrét határidőket is.

[...]

(4) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy amennyiben a hozzáférést megtagadták vagy a hozzáférési kérelem kézhezvételének napjától számított két hónapon belül nem jött létre megállapodás a konkrét feltételek – többek között az ár – vonatkozásában, bármelyik fél jogosult legyen az ügyet az illetékes nemzeti vitarendezési testület elé utalni.

(5) A tagállamok a (4) bekezdésben említett nemzeti vitarendezési testületet az arányosság elvének maradéktalan figyelembevételével mellett kötelezik a (4) bekezdés alapján kezdeményezett vita kötelező erejű határozatban történő rendezésére, a tisztességes és észszerű rendelkezések és feltételek, illetve adott esetben ár megállapítását is beleértve.

A nemzeti vitarendezési testület a vitát a lehető legrövidebb időn belül, de – kivételes esetektől eltekintve – minden esetben a teljes kérelem kézhezvételének napjától számított négy hónapon belül rendezi, anélkül azonban, hogy sérülne a feleket kivétel nélkül megillető azon jog, amely értelmében az ügyet bíróság elé terjeszthetik.

Amennyiben a jogvita valamely elektronikus hírközlő hálózat szolgáltatójának infrastruktúrájával kapcsolatos, és a hatáskörrel rendelkező vitarendezési testület a nemzeti szabályozó hatóság, akkor e hatóságnak adott esetben figyelembe kell vennie a 2002/21/EK irányelv 8. cikkében meghatározott célokat. A vitarendezési testületnek úgy kell megállapítania az árakat, hogy azok egyrészt lehetővé tegyék a hozzáférést megadó fél számára a költségeinek méltányos megtérítését, másrészt pedig figyelembe vegyék azt a hatást, amelyet a kérelmezett hozzáférés a hozzáférést megadó fél üzleti tervére gyakorol, ideértve a megkeresett hálózatüzemeltető beruházásait is, különösen, ha annak tárgyát a nagy sebességű elektronikus hírközlő hálózati szolgáltatások nyújtásához használt fizikai infrastruktúrák képezik.

[...]”

Az (EU) 2018/1972 irányelv

- 12 Az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/1972 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2018. L 321., 36. o.; helyesbítések: HL 2019. L 334., 164. o.; HL 2020. L 191., 7. o.) 124. és 125. cikke értelmében a „hozzáférési irányelv” és a „keretirányelv” 2020. december 21-i hatállyal, a 2018/1972 irányelv átültetési határidejének lejártával hatályát veszti.

A lengyel jog

- 13 A 2010. május 7-i ustawa o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (a távközlési szolgáltatások és hálózatok fejlesztéséről szóló törvény, a továbbiakban: WRUIST-törvény) 17. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében:

„(1) A hálózatüzemeltető a nagy sebességű távközlési hálózatok kiépítése érdekében hozzáférést biztosít a távközlési vállalkozások számára a fizikai infrastruktúrához, beleértve annak megosztását is.

(2) A fizikai infrastruktúrához való hozzáférés díjfizetéshez kötött, kivéve ha a szerződő felek másként állapodnak meg.”

- 14 A WRUIST-törvény 18. cikke (1)–(3) és (6) bekezdésének szövege a következő:

„(1) A felek a fizikai infrastruktúrához való hozzáférés feltételeit – beleértve az együttműködés műszaki, üzemeltetési és pénzügyi feltételeit – a fizikai infrastruktúrához való hozzáférésről szóló szerződésben határozzák meg, amelyet írásban kell megkötni; írásbeliség hiányában a szerződés semmis.

(2) Az UAE elnöke felkérheti a hálózatüzemeltetőt, hogy adjon tájékoztatást a fizikai infrastruktúrához való hozzáférés feltételeiről.

(3) Azt követően, hogy a hálózatüzemeltető tájékoztatást adott a fizikai infrastruktúrához való hozzáférés feltételeiről, az UAE elnöke a 22. cikk (1)–(3) bekezdésében foglalt szempontokkal összhangban határozat útján meghatározhatja a fizikai infrastruktúrához való hozzáférés biztosításának feltételeit. [...]

[...]

(6) Az a hálózatüzemeltető, amely a fizikai infrastruktúrához való hozzáférés feltételeinek meghatározásáról szóló határozat címzettje, az (1) bekezdésben említett szerződéseket nem kötheti meg a szóban forgó határozatban meghatározottaknál kedvezőtlenebb feltételekkel.”

- 15 A WRUIST-törvény 22. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az UAE elnöke a fizikai infrastruktúrához való hozzáférésről a hozzáférés iránti kérelem benyújtásától számított 60 napon belül határozatot hoz, amelyben különösen figyelembe veszi, hogy megkülönböztetésmentes és arányos hozzáférési feltételeket kell biztosítani.

(2) Az UAE elnöke a távközlési vállalkozások fizikai infrastruktúrájához való hozzáférésről szóló határozat meghozatala során biztosítja, hogy a hozzáférés díja lehetővé tegye az adott

vállalkozásnál felmerülő költségek megtérítését, különös tekintettel a [2002/21] irányelv 8. cikkében meghatározott célkitűzésekre és a fizikai infrastruktúrához való hozzáférésnek az adott távközlési vállalkozás üzleti tervére, különösen pedig annak a nagy sebességű távközlési hálózatokba történő beruházásaira gyakorolt hatására.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 16 A TOYA lengyel távközlési vállalkozás és hálózatüzemeltető.
- 17 Olyan közigazgatási eljárást követően, amelynek keretében a TOYA-t felhívták arra, hogy adjon tájékoztatást a kábelcsatornákból és az épületekben lévő távközlési csatornákból álló fizikai infrastruktúrájához való hozzáférés feltételeiről, az UAE elnöke 2018. szeptember 11-én elfogadta a megtámadott határozatot.
- 18 E határozat többek között a WRUIST-törvény 18. cikkének (3) bekezdésén alapul, együtt értelmezve azt e törvény 17. cikkével. E határozat a kábelcsatornák és az épületekben lévő távközlési csatornák tekintetében megállapítja a TOYA fizikai infrastruktúrájához való hozzáférés feltételeit. A határozat értelmében a TOYA azt is köteles biztosítani, hogy készen álljon keretszerződések és egyedi szerződések megkötésére, valamint a fizikai infrastruktúrához való hozzáférésre vonatkozó megkereséseknek a fent említett hozzáférési feltételekkel összhangban történő teljesítésére.
- 19 A megtámadott határozatban az UAE elnöke pontosítja, hogy a WRUIST-törvény 18. és 22. cikke lehetővé teszi számára, hogy biztosítsa a távközlési vállalkozások hozzáférését a fizikai infrastruktúrához, ami magában foglalja ezen infrastruktúra megosztását is annak érdekében, hogy nagy sebességű távközlési hálózatot alakítsanak ki.
- 20 Az UAE elnöke hangsúlyozza, hogy a megtámadott határozat megfelel a 2014/61 irányelvben megállapított célkitűzéseknek, amelyek az infrastruktúrák megosztásához kapcsolódó előnyökre, és arra vonatkoznak, hogy meg kell szüntetni azokat az akadályokat, amelyek az erőforrások nem hatékony felhasználásához vezetnek.
- 21 Az UAE elnöke kiemeli, hogy a megtámadott határozat elő fogja segíteni a kábelcsatornák és az épületekben lévő távközlési csatornák rendelkezésre bocsátásával kapcsolatos határidők, eljárások és piaci árak összehangolását. Következésképpen e határozat az összes gazdasági szereplő vonatkozásában egyenlő bánásmóddhoz vezet, továbbá hozzájárul az infrastruktúrák azon távközlési vállalkozások általi megszerzése költségeinek csökkentéséhez, amelyek igénybe veszik a fizikai infrastruktúrához való hozzáférést, és a csatornákhöz való szélesebb körű hozzáférést tesz lehetővé.
- 22 Az UAE elnöke egyébiránt jelzi, hogy a jóváhagyott hozzáférési feltételek egyetemes jellege kifejezésre jut abban, hogy azokat az összekapcsolás terén történő együttműködés érdekében olyan távközlési vállalkozások is alkalmazhatják, amelyek eltérő kereskedelmi profillal rendelkeznek, és eltérő nagyságrendben működnek. A TOYA ezenkívül nincs megfosztva attól a lehetőségtől, hogy meghatározza a keretszerződések tartalmát annak érdekében, hogy e keretszerződések hozzá lehessen igazítani az UAE-n belül elfogadott működési szabályokhoz.

- 23 A megtámadott határozat az arányosságával kapcsolatban arra hivatkozik, hogy nem volt más lehetőség a TOYA fizikai infrastruktúrájához való hozzáférés feltételeinek megállapítására, mint a közigazgatási határozat. A megtámadott határozat azt is kiemeli, hogy az UKE elnöke szerint a határozatban rögzített hozzáférési szabályok érintik ugyan a TOYA tulajdonhoz való jogát, de nem jelentenek számára túlzott korlátozást, továbbá megfelelően figyelembe veszik a TOYA jogait és érdekeit.
- 24 A megtámadott határozatban az is szerepel, hogy a WRUIST-törvényen belül azok a rendelkezések, amelyek arra vonatkoznak, hogy az UKE elnöke milyen feltételek mellett hozhatja meg a fizikai infrastruktúrához való hozzáférés feltételeit megállapító határozatokat, nem utalnak sem a tulajdon tárgyát képező infrastruktúra nagyságrendjére, sem pedig az ezen infrastruktúrához való hozzáférés kérdése folytán keletkező jogviták számára.
- 25 E határozatban az UKE elnöke e tekintetben kiemeli, hogy figyelembe vette azt a tényt, hogy a TOYA köteles egyenlő bánásmódban részesíteni a vállalkozásokat a WRUIST-törvény 17. cikke szerinti hozzáférés iránti kérelem során, továbbá hogy az arányos hozzáférési feltételek biztosításának szükségességére tekintettel úgy döntött, hogy megállapítja a hozzáférés feltételeit, olyan intézkedések elfogadásával, amelyek elegendőek, ezzel együtt pedig minimális mértékűek ahhoz, hogy biztosítsák az e hozzáférés által követett cél elérését.
- 26 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy az UKE elnöke a megtámadott határozaton kívül hat másik távközlési szolgáltató tekintetében is elfogadott olyan határozatokat, amelyek nagyrészt hasonlóak a megtámadott határozathoz.
- 27 A megtámadott határozat ellen a TOYA keresetet indított a kérdést előterjesztő bíróság, vagyis a Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság) előtt. A TOYA úgy véli, hogy a 2014/61 irányelv 3. cikkének (2) és (5) bekezdése, valamint 1. cikkének (4) bekezdése és ezen irányelv (12) preambulumbekkezdése értelmében – együtt értelmezve azokat a hozzáférési irányelv 8. cikkének (2) és (3) bekezdésével és a keretirányelv 8. cikke (5) bekezdésének f) pontjával – a nemzeti szabályozó hatóság csak azoktól a piaci szereplőktől követelheti meg *ex ante* referenciaajánlat alkalmazását, amelyek a kijelölt piacon jelentős erővel rendelkeznek. A vitatott határozat ellentétes az uniós joggal, mivel nem történt piacelemzés annak alátámasztása érdekében, hogy a TOYA ilyen jelentős piaci erővel rendelkezik, továbbá nem állt fenn a 2014/61 irányelv 3. cikkének (5) bekezdése értelmében vett olyan jogvita sem, amely a TOYA fizikai infrastruktúrájához való hozzáféréssel lett volna kapcsolatos.
- 28 A kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy a megtámadott határozat, valamint a WRUIST-törvényen belül a 18. cikk (3) bekezdésére vonatkozó azon értelmezés, amely e határozat alapjául szolgál, összeegyeztethető-e a releváns uniós jogi rendelkezésekkel, különösen a 2014/61 irányelv 1. cikkének (3) és (4) bekezdésével és 3. cikkének (5) bekezdésével, valamint a hozzáférési irányelv 8. cikkének (3) bekezdésével, amennyiben e határozatban az UKE elnöke a TOYA fizikai infrastruktúrájához való hozzáféréssel kapcsolatos *ex ante* szabályozási feltételeket ír elő a TOYA-val szemben, miközben e hozzáférésből nem keletkeztek jogviták, és nem nyert bizonyítást, hogy a TOYA jelentős piaci erővel rendelkezne.
- 29 Ezenkívül, mivel a hozzáférési irányelvet és a keretirányelvet hatályon kívül helyezte és felváltotta a 2018/1972 irányelv, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a jelen ügyben mely uniós irányelveket kell alkalmazni.

30 E körülmények között a Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság, Lengyelország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni [a hozzáférési irányelv] 8. cikkének (3) bekezdését a [2014/61 irányelv] 3. cikkének (5) bekezdésével, valamint 1. cikkének (3) és (4) bekezdésével összefüggésben, hogy azzal ellentétes, ha a nemzeti szabályozó hatóság előírhatja a fizikai infrastruktúrával rendelkező és egyben nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vagy nyilvános elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető szolgáltatónak minősülő üzemeltetőnek, amelyet nem minősítettek jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatónak, hogy alkalmazza az ezen üzemeltető fizikai infrastruktúrájához való hozzáférés szabályaira, köztük a szerződéskötés és az alkalmazott hozzáférési díjak szabályaira és eljárásaira vonatkozó, e hatóság által előre meghatározott feltételeket, az ezen üzemeltető fizikai infrastruktúrájához való hozzáféréssel kapcsolatos jogvita fennállásától, valamint a piacon fennálló hatékony versenytől függetlenül?

Másodlagosan (2. változat)

2) Úgy kell-e értelmezni [a 2018/1972 irányelv] 68. cikkének (2) és (3) bekezdésével együttesen értelmezett 67. cikkének (1) és (3) bekezdését a [2014/61 irányelv] 3. cikkének (5) bekezdésével, valamint 1. cikkének (3) és (4) bekezdésével összefüggésben, hogy azokkal ellentétes, ha a nemzeti szabályozó hatóság előírhatja a fizikai infrastruktúrával rendelkező, és egyben nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vagy nyilvános elektronikus hírközlő hálózatokat üzemeltető szolgáltatónak minősülő üzemeltetőnek, amelyet nem minősítettek jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatónak, hogy alkalmazza az ezen üzemeltető fizikai infrastruktúrájához való hozzáférés szabályaira, köztük a szerződéskötés és az alkalmazott hozzáférési díjak szabályaira és eljárásaira vonatkozó, e hatóság által előre meghatározott feltételeket, az ezen üzemeltető fizikai infrastruktúrájához való hozzáféréssel kapcsolatos jogvita fennállásától, valamint a piacon fennálló hatékony versenytől függetlenül?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Előzetes észrevételek

- 31 Elöljáróban meg kell állapítani, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által előzetes döntéshozatalra előterjesztett két kérdés lényegében azonos, és csupán azon jogi háttérrel illetően térnek el egymástól, amelynek fényében a Bíróságtól e kérdések megválaszolását kérik. Amíg ugyanis első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság azt kérdezi a Bíróságtól, hogy hogyan kell értelmezni a 2014/61 irányelv 1. cikkének (3) és (4) bekezdését, valamint 3. cikkének (5) bekezdését és a hozzáférési irányelv 8. cikkének (3) bekezdését, addig a második kérdés a 2014/61 irányelv ugyanezen rendelkezéseire, vagylagosan pedig a 2018/1972 irányelv 67. cikkének (1) és (3) bekezdésére, valamint 68. cikkének (2) és (3) bekezdésére utal.
- 32 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozatot 2018. szeptember 11-én fogadták el. Márpedig, mint az a jelen ítélet 12. pontjában megállapításra került, a hozzáférési irányelv és a keretirányelv ebben az időpontban teljes mértékben hatályban volt, mivel a 2018/1972 irányelvet még nem fogadták el.

- 33 Következésképpen kizárva a 2018/1972 irányelv rendelkezéseit, amely irányelv az időbeli hatály szempontjából nem alkalmazható, egyedül a hozzáférési irányelv és a keretirányelv releváns rendelkezései értelmezésének van jelentősége annak meghatározása szempontjából, hogy e rendelkezésekkel ellentétes-e valamely nemzeti szabályozó hatóság olyan gyakorlata, mint amelyet az UAE elnöke az alapügyben alkalmazott.
- 34 E körülmények között az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdést nem szükséges megválaszolni.

Az első kérdésről

- 35 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 2014/61 irányelv 1. cikkének (3) és (4) bekezdését, valamint 3. cikkének (5) bekezdését – a hozzáférési irányelv 8. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben – akként kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az, hogy az elektronikus hírközlés területén hatáskörrel rendelkező nemzeti szabályozó hatóság arra kötelezzen egy olyan hálózatüzemeltetőt, amelyet nem minősítettek jelentős piaci erővel rendelkezőnek, hogy alkalmazza az e hatóság által előre meghatározott feltételekhez hasonló azon feltételeket, amelyek azt szabályozzák, hogy az e területen működő többi vállalkozás milyen módon férhet hozzá e hálózatüzemeltető fizikai infrastruktúrájához, ideértve a szerződések megkötésére, valamint az e hozzáféréstért felszámított díjakra vonatkozó szabályokat és eljárásokat, függetlenül az említett hozzáféréssel kapcsolatos jogvita és a hatékony verseny fennállásától.
- 36 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak kifejezéseit, hanem szöveggörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi (2019. február 26-i Rimševičs és EKB kontra Lettország ítélet, C-202/18 és C-238/18, EU:C:2019:139, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 37 Először is, ami az említett rendelkezések megszövegezését és szöveggörnyezetét illeti, mindenekelőtt ki kell emelni – mint azt a főtanácsnok is hangsúlyozza az indítványának 37. pontjában –, hogy a 2014/61 irányelv rendelkezéseiből kitűnik, hogy annak hatálya széles körű, amely magában foglalja az összes hálózatüzemeltetőt, függetlenül attól, hogy azokat jelentős piaci erővel rendelkezőnek minősítették-e, vagy sem.
- 38 Így ezen irányelv 2. cikkének 1. pontja akként határozza meg a „hálózatüzemeltetőt”, hogy az nyilvános hírközlő hálózatokat szolgáltató vagy ilyen hálózatok szolgáltatására engedéllyel rendelkező, valamint olyan fizikai infrastruktúrát biztosító vállalkozást jelent, amelyet gáz, villamos energia, fűtés vagy víz termelésével, szállításával vagy elosztásával kapcsolatos szolgáltatások nyújtására, valamint közlekedési szolgáltatások nyújtására szánanak. Meg kell állapítani, hogy e meghatározás nem tartalmaz semmilyen utalást e vállalkozás piaci erejére, az őt megillető piaci részesedések mértékére, sem pedig azon piac versenyző jellegére, amelyen működik.
- 39 A 2014/61 irányelvnek a meglévő fizikai infrastruktúrához való hozzáféréstől szóló 3. cikke az (1) bekezdésében rögzíti valamennyi hálózatüzemeltető jogát arra, hogy az elektronikus hírközlő hálózatokat szolgáltató vagy azok szolgáltatására engedéllyel rendelkező vállalkozások számára hozzáférést biztosítsanak fizikai infrastruktúráikhoz. E rendelkezés a (2) bekezdésében azt a kötelezettséget is előírja minden hálózatüzemeltetővel szemben – függetlenül attól, hogy azokat jelentős piaci erővel rendelkezőnek minősítették-e, vagy sem –, hogy tisztességes és észszerű

feltételek – többek között méltányos árak – mellett teljesítsék az ilyen vállalkozások minden olyan észszerű kérelmét, amelyek nagy sebességű elektronikus hírközlő hálózatok elemeinek telepítése céljából a fizikai infrastruktúráikhoz való hozzáférésre irányulnak.

- 40 Amennyiben a hozzáférést megtagadták, vagy ha a fizikai infrastruktúra tulajdonosának minősülő hálózatüzemeltető és az ahhoz hozzáférést kérő vállalkozás között nem jött létre megállapodás az említett konkrét feltételek vonatkozásában, ezen irányelv 3. cikkének (4) bekezdése arra kötelezi a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy bármelyik fél jogosult legyen az ügyet az illetékes nemzeti vitarendezési testület elé utalni. E testületnek ekkor az említett irányelv 3. cikkének (5) bekezdése értelmében kötelező erejű határozatot kell hoznia a vita rendezése érdekében, hozzáférés biztosítása esetén tisztességes és észszerű rendelkezéseket és feltételeket, köztük adott esetben árat is megállapítva.
- 41 Következésképpen, ami a nemzeti hatóságok azzal kapcsolatos beavatkozását illeti, hogy az elektronikus hírközlő hálózatokat szolgáltató vagy azok szolgáltatására engedéllyel rendelkező vállalkozások miként férhetnek hozzá az Unióban meglévő fizikai hálózati infrastruktúrákhoz, a 2014/61 irányelv 3. cikke a jogviták *ex post* rendezéséről szól. E rendelkezés nem rendelkezik kifejezetten arról a lehetőségről, hogy megelőző jelleggel és bármiféle konkrét jogvita keretein kívül olyan *ex ante* szabályozási kötelezettségeket állapítsanak meg a hálózatüzemeltető fizikai infrastruktúrájához való hozzáférésre vonatkozóan, mint amelyeket az UKE elnöke az alapügyben a TOYA-val szemben előírt.
- 42 Mindazonáltal sem az említett 3. cikk, sem a 2014/61 irányelv más rendelkezése nem tiltja kifejezetten, hogy a hálózatüzemeltető fizikai infrastruktúrájához való hozzáférésre vonatkozó ilyen *ex ante* szabályozási kötelezettségeket írjanak elő.
- 43 E tekintetben a 2014/61 irányelv (11) preambulumbekkezdésével összefüggésben értelmezett 1. cikkének (2) és (3) bekezdéséből az következik, hogy az irányelv csak minimumkövetelményeket határoz meg, a tagállamok pedig az említett irányelv alapjául szolgáló, ezen 1. cikk (1) bekezdésében meghatározott célkitűzés elérése érdekében fenntarthatnak vagy bevezethetnek az uniós joggal összhangban lévő olyan intézkedéseket, amelyek meghaladják az említett követelményeket.
- 44 Az említett irányelv (12) preambulumbekkezdésével összefüggésben értelmezett 1. cikkének (4) bekezdéséből ugyanakkor kitűnik, hogy az említett irányelv valamely rendelkezése és az 1. cikk (4) bekezdésében említett egyéb irányelvek – köztük a keretirányelv és a hozzáférési irányelv – rendelkezései közötti összeütközés esetén ezen egyéb irányelvek releváns rendelkezései élveznek elsőbbséget.
- 45 E kollíziós szabályból következik, hogy az első kérdés megválaszolása érdekében azt is meg kell vizsgálni, hogy ugyanezen irányelvekkel, közelebbről pedig a keretirányelvvel és a hozzáférési irányelvvel ellentétesek-e a valamely hálózatüzemeltető fizikai infrastruktúrájához való hozzáférés tárgyában valamely nemzeti szabályozó hatóság által tett olyan intézkedések, mint amelyeket az UKE elnöke az alapügyben fogadott el.
- 46 E tekintetben ki kell emelni, hogy a hozzáférési irányelv 8. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok főszabály szerint nem írnak elő az átláthatóságra, a megkülönböztetésmentességre, a számviteli szétválasztásra, a meghatározott hálózati eszközökhöz való hozzáférésnek és azok használatának a lehetővé tételére, valamint az

árellenőrzésre és költségszámításra vonatkozó, ezen irányelv 9-13. cikkében meghatározott kötelezettségeket azon hálózatüzemeltetőkkel szemben, amelyeket piacelemzés útján nem minősítettek jelentős piaci erővel rendelkezőnek.

- 47 Mindazonáltal meg kell állapítani – mint azt a főtanácsnok is tette az indítványának 33. pontjában –, hogy a hozzáférési irányelv 8. cikkének (3) bekezdéséből eredő, főszabályként érvényesülő e tilalom alól több kivétel is létezik. E tilalmak közül némelyek alapján a nemzeti szabályozó hatóságok megtehetik többek között azt, hogy *ex ante* szabályozási kötelezettségeket írnak elő a fizikai infrastruktúrához való hozzáférésre vonatkozóan olyan hálózatüzemeltetőkkel szemben, amelyek az érintett piacon nem feltétlenül rendelkeznek jelentős erővel.
- 48 Így a hozzáférési irányelv 5. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a keretirányelv 8. cikkében meghatározott célok elérése érdekében a nemzeti szabályozó hatóságok ösztönzik és adott esetben biztosítják a megfelelő hozzáférést és összekapcsolást, valamint a szolgáltatások átjárhatóságát, feladatkörüket oly módon gyakorolva, hogy az többek között előmozdítsa a gazdasági hatékonyságot, a fenntartható versenyt, és a végfelhasználók számára a lehető legelőnyösebb legyen. Ennek érdekében e rendelkezés lehetővé teszi a nemzeti szabályozó hatóságok számára különösen azt, hogy a végpontok közötti összeköttetés biztosításához vagy a szolgáltatások átjárhatóvá tételéhez szükséges mértékben kötelezettségeket állapítsanak meg a végfelhasználók hozzáférést ellenőrző vállalkozások számára, függetlenül attól, hogy e vállalkozások jelentős piaci erővel rendelkeznek-e (lásd ebben az értelemben: 2015. szeptember 17-i KPN ítélet, C-85/14, EU:C:2015:610, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 49 E tekintetben a Bíróságnak már volt alkalma pontosítani, hogy a keretirányelv 8. cikkében felsorolt céloknak a hozzáférés és az összekapcsolás sajátos kereteiben történő megvalósítása érdekében a nemzeti szabályozó hatóságok beavatkozási autonómiával, és olyan cselekvési lehetőségekkel rendelkeznek, amelyek nincsenek taxatív módon felsorolva (lásd ebben az értelemben: 2008. november 13-i Bizottság kontra Lengyelország ítélet, C-227/07, EU:C:2008:620, 65. pont; 2009. november 12-i TeliaSonera Finland ítélet, C-192/08, EU:C:2009:696, 58-60. pont; 2015. szeptember 17-i KPN ítélet, C-85/14, EU:C:2015:610, 36. pont).
- 50 A keretirányelv 12. cikke arra is feljogosítja a nemzeti szabályozó hatóságokat, hogy anélkül, hogy előzetesen megállapítsanak, hogy az érintett hálózatüzemeltető jelentős piaci erővel rendelkezik, a helymegosztással, valamint a kapcsolódó hálózati elemek és erőforrások megosztásával kapcsolatos kötelezettségeket írjanak elő.
- 51 Végül még meg kell állapítani: azt, hogy valamely nemzeti szabályozó hatóság egy hálózatüzemeltetővel szemben *ex ante* szabályozási kötelezettségeket írhasson elő a fizikai infrastruktúrához való hozzáférés területén, a hozzáférési irányelv és a keretirányelv egyetlen rendelkezése sem teszi függővé attól, hogy konkrét jogviták álljanak fenn az említett hálózatüzemeltető és az e hálózathoz hozzáférést kérő vállalkozások között.
- 52 A fenti megfontolásokra tekintettel a 2014/61 irányelv 1. cikke (3) és (4) bekezdésének, valamint 3. cikke (5) bekezdésének szövegéből és szöveggörnyezetéből – összefüggésben értelmezve azokat a hozzáférési irányelv 1. cikkének (1) bekezdésével, 5. cikkének (1) bekezdésével és 8. cikkének (3) bekezdésével, valamint a keretirányelv 8. és 12. cikkével – az következik, hogy az, hogy a fizikai infrastruktúrával rendelkező hálózatüzemeltető és az e hálózathoz hozzáférést kérő vállalkozás között nincsenek konkrét jogviták, valamint az, hogy előzetesen nem nyert megállapítást, hogy e hálózatüzemeltető jelentős erővel rendelkezne az érintett piacon, sem pedig

az, hogy e piacon ne lenne hatékony verseny, nem képezheti akadályát annak, hogy a hatáskörrel rendelkező nemzeti szabályozó hatóság *ex ante* szabályozási kötelezettségeket írjon elő az említett hálózatüzemeltető fizikai infrastruktúrájához való hozzáférés területén.

- 53 Másodsor, e szó szerinti és rendszertani értelmezést teljes mértékben megerősíti a 2014/61 irányelv, továbbá a hozzáférési irányelv és a keretirányelv releváns rendelkezéseinek teleologikus értelmezése.
- 54 E tekintetben egyrészt ki kell emelni, hogy a 2014/61 irányelv célja az 1. cikkének (1) bekezdése értelmében az, hogy elősegítse és ösztönözze a nagy sebességű elektronikus hírközlő hálózatok kiépítését, előmozdítva a meglévő fizikai infrastruktúra közös használatát, továbbá lehetővé téve az új fizikai infrastruktúra hatékonyabb kiépítését annak érdekében, hogy csökkentse az e hálózatok kiépítésével járó költségeket.
- 55 Márpedig meg kell állapítani, hogy az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló olyan gyakorlat, amely abból áll, hogy bármiféle konkrét jogvita keretein kívül, továbbá anélkül, hogy előzetesen megállapítást nyert volna, hogy a hálózatüzemeltető jelentős piaci erővel rendelkezik, *ex ante* minimumfeltételeket írnak elő az e hálózatüzemeltető fizikai infrastruktúrájához való hozzáférésre vonatkozóan, hozzájárulhat a 2014/61 irányelv általános célkitűzéséhez, mivel előmozdítja és megkönnyíti a meglévő fizikai infrastruktúra közös használatát. Konkrétabban, e gyakorlat – mint azt a lengyel kormány és a Bizottság is megjegyzi az írásbeli észrevételeiben, és mint arra a főtanácsnok is rámutat az indítványának 43. pontjában – hozzájárul a hálózatüzemeltető fizikai infrastruktúrájához való hozzáféréssel kapcsolatos jogviták megelőzéséhez is, ezáltal pedig részt vállal az ezen irányelv 3. cikkének alapjául szolgáló azon célkitűzésben is, amely a viták rendezésére irányul, mint azt a jelen ítélet 41. pontja felidézi.
- 56 Másrészt, ki kell emelni, hogy az ilyen gyakorlat hozzájárul a hozzáférési irányelvben és a keretirányelvben meghatározott főbb célkitűzések megvalósításához is. Azáltal ugyanis, hogy előmozdítja és megkönnyíti a meglévő fizikai infrastruktúra közös használatát, az említett gyakorlat hozzájárul a fenntartható verseny megteremtéséhez, az elektronikus hírközlési szolgáltatások átjárhatóságának megerősítéséhez, továbbá ezen ágazatban a belső piac fejlődéséhez, valamint az Unió polgárai és fogyasztói érdekeinek támogatásához, amely célokat többek között a keretirányelv 8. cikkének (2)–(4) bekezdése és a hozzáférési irányelv 1. cikkének (1) bekezdése rögzíti.
- 57 A fenti megfontolásokra tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2014/61 irányelv 1. cikkének (3) és (4) bekezdését, valamint 3. cikkének (5) bekezdését – a hozzáférési irányelv 1. cikkének (1) bekezdésével, 5. cikkének (1) bekezdésével és 8. cikkének (3) bekezdésével, valamint a keretirányelv 8. és 12. cikkével összefüggésben – akként kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az, hogy az elektronikus hírközlés területén hatáskörrel rendelkező nemzeti szabályozó hatóság arra kötelezzon egy olyan hálózatüzemeltetőt, amelyet nem minősítettek jelentős piaci erővel rendelkezőnek, hogy alkalmazza az e hatóság által előre meghatározott feltételekhez hasonló azon feltételeket, amelyek azt szabályozzák, hogy az e területen működő vállalkozások milyen módon férhetnek hozzá e hálózatüzemeltető fizikai infrastruktúrájához, ideértve a szerződések megkötésére, valamint az e hozzáféréstért felszámított díjakra vonatkozó szabályokat és eljárásokat, függetlenül az említett hozzáféréssel kapcsolatos jogvita és a hatékony verseny fennállásától.

A költségekről

- 58 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

A nagy sebességű elektronikus hírközlő hálózatok kiépítési költségeinek csökkentésére irányuló intézkedésekről szóló, 2014. május 15-i 2014/61/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikkének (3) és (4) bekezdését, valamint 3. cikkének (5) bekezdését – a 2009. november 25-i 2009/140/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és kapcsolódó eszközökhöz való hozzáférésről, valamint azok összekapcsolásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/19/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („hozzáférési irányelv”) 1. cikkének (1) bekezdésével, 5. cikkének (1) bekezdésével és 8. cikkének (3) bekezdésével, valamint a 2009/140 irányelvvel módosított, az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („keretirányelv”) 8. és 12. cikkével összefüggésben –

a következőképpen kell értelmezni:

azokkal nem ellentétes az, hogy az elektronikus hírközlés területén hatáskörrel rendelkező nemzeti szabályozó hatóság arra kötelezzon egy olyan hálózatüzemeltetőt, amelyet nem minősítettek jelentős piaci erővel rendelkezőnek, hogy alkalmazza az e hatóság által előre meghatározott feltételekhez hasonló azon feltételeket, amelyek azt szabályozzák, hogy az e területen működő vállalkozások milyen módon férhetnek hozzá e hálózatüzemeltető fizikai infrastruktúrájához, ideértve a szerződések megkötésére, valamint az e hozzáférést felszámított díjakra vonatkozó szabályokat és eljárásokat, függetlenül az említett hozzáféréssel kapcsolatos jogvita és a hatékony verseny fennállásától.

Aláírások